

UCHWAŁA NR LXXIII / 367 / 23
RADY POWIATU OBORNICKIEGO
z dnia 29 czerwca 2023 r.

w sprawie przyjęcia sprawozdania z realizacji Programu Opieki nad Zabytkami
Powiatu Obornickiego na lata 2019-2022

Na podstawie art. 4 ust. 1 pkt 7 oraz art. 12 pkt 11 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 1526 ze zm.) oraz art. 87 ust. 5 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 840 z późn. zm.) uchwala się, co następuje:

§ 1

Przyjmuje się sprawozdanie z realizacji Programu Opieki nad Zabytkami Powiatu Obornickiego na lata 2019-2022, stanowiące załącznik do niniejszej uchwały.

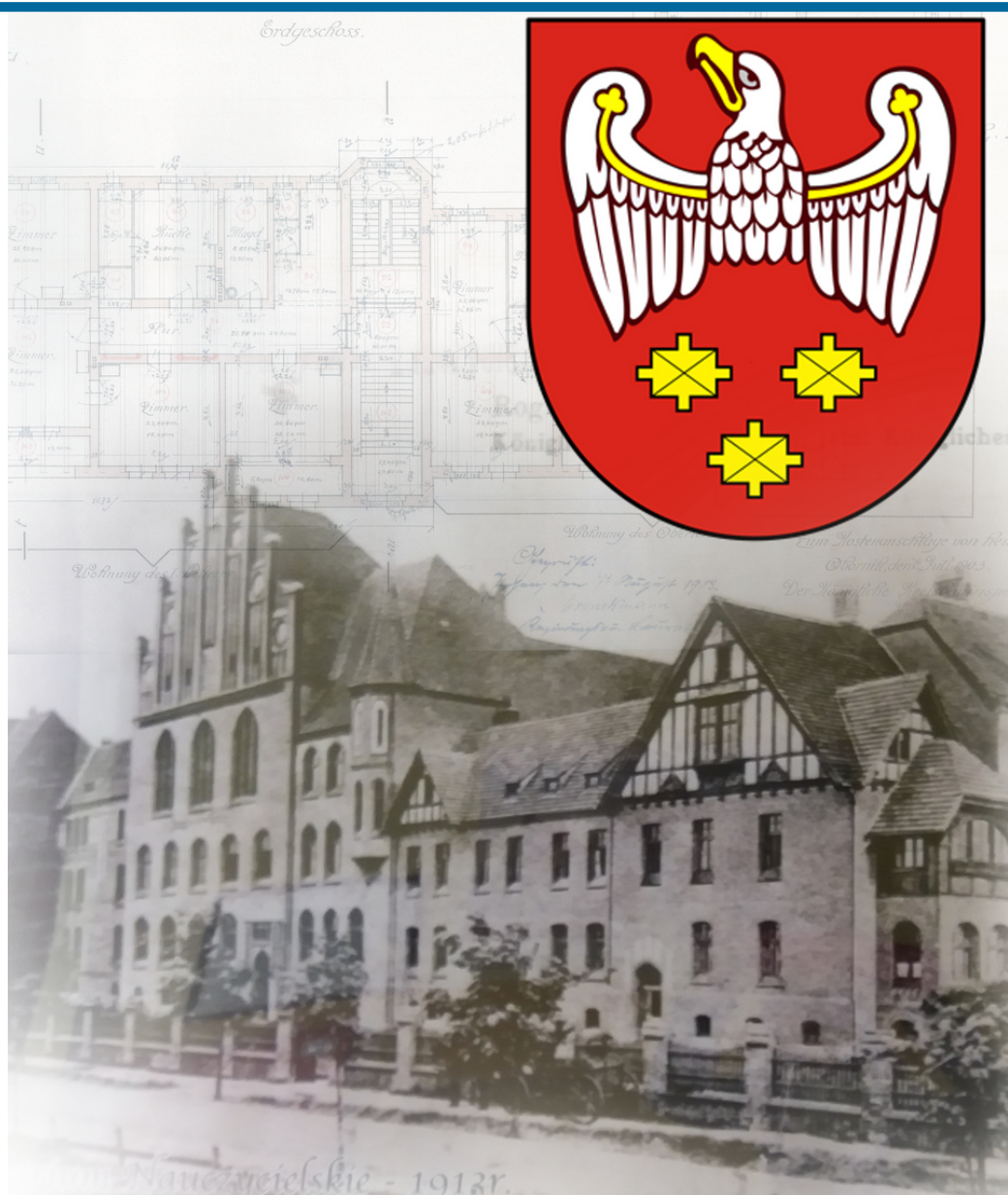
§ 2

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący
Rady Powiatu
(-)
Bogusław Janus

Sprawozdanie z realizacji PROGRAMU OPIEKI NAD ZABYTKAMI POWIATU OBORNICKIEGO NA LATA 2019-2022

2023

**Wydział Budownictwa i Środowiska
Starostwo Powiatowe w Obornikach**

Spis treści

1

Strona tytułowa

2

Spis treści

3

Podstawa prawna sporządzenia powiatowego programu opieki nad zabytkami oraz sprawozdania z jego realizacji

4

Zadania własne i kompetencje organów powiatu w zakresie ochrony zabytków i opieki nad zabytkami

5

Cele powiatowego programu opieki nad zabytkami

6

Kierunki działań dla realizacji powiatowego programu opieki nad zabytkami

7-8

Realizacja powiatowego programu opieki nad zabytkami

9

Realizacja dotacji celowych z budżetu Powiatu Obornickiego

10

Podsumowanie

Podstawa prawna sporządzenia powiatowego programu opieki nad zabytkami oraz sprawozdania z jego realizacji

Zgodnie z art. 87 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 710 z późn. zm.) rada powiatu, po uzyskaniu opinii wojewódzkiego konserwatora zabytków, przyjmuje program opieki nad zabytkami. Ustawa nakłada także obowiązek sporządzania i przedstawienia radzie powiatu sprawozdania z jego wykonania.

Powiatowy Program Opieki nad Zabytkami Powiatu Obornickiego na lata 2019-2022, zwany dalej „Programem” został przyjęty Uchwałą Nr XIV/100/2019 Rady Powiatu Obornickiego z dnia 24 października 2019 r. i ogłoszony w Dzienniku Urzędowym Województwa Wielkopolskiego pod poz. 1048 w dniu 28 stycznia 2020 r. Uchwała weszła w życie w 12 lutego 2020 r.

Program uzyskał pozytywną opinię Wielkopolskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków.

Zadania własne i kompetencje organów powiatu w zakresie ochrony zabytków i opieki nad zabytkami

Kompetencje organów samorządu powiatowego w zakresie kultury oraz ochrony zabytków i opieki nad zabytkami zostały uregulowane w dwóch podstawowych ustawach oraz rozporządzeniu:

1

Ustawa z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 1526 z późn. zm.)

art. 4 ust. 1 pkt 7 zawiera generalną zasadę, że powiat wykonuje określone ustawami zadania publiczne o charakterze ponadgminnym w tym m.in. w zakresie kultury oraz ochrony i opieki nad zabytkami. Zadania te mają charakter komplementarny i dotyczą tych zadań, których z określonych względów nie można realizować na szczeblu gminy;

2

Ustawa z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 840 z późn. zm.)

Starosta w uzgodnieniu z wojewódzkim konserwatorem zabytków:

- może umieszczać na zabytku nieruchomym wpisanym do rejestru zabytków znak informacyjny o tym, że zabytek podlega ochronie (art.12 ustawy),
- może wydawać decyzję o zabezpieczeniu zabytku w formie czasowego zajęcia do czasu usunięcia zagrożenia (art. 50 ustawy),
- ustanawia społecznych opiekunów zabytków (art. 103 ustawy),

Do zadań starosty należy także opracowanie powiatowego planu ochrony zabytków na wypadek konfliktu zbrojnego i sytuacji kryzysowych, opracowanego zgodnie rozporządzeniem Ministra Kultury z dnia 25 sierpnia 2004 r. w sprawie organizacji i sposobu ochrony zabytków na wypadek konfliktu zbrojnego i sytuacji kryzysowych (Dz. U. Nr 212, poz. 2153).

Dokument ten również wymaga uzgodnienia z wojewódzkim konserwatorem zabytków.

Cele powiatowego programu opieki nad zabytkami

Cele programu opieki nad zabytkami zostały określone art. 87 ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami i w zakresie działań powiatu można je scharakteryzować w następujący sposób:

1

Zahamowanie procesów degradacji zabytków i doprowadzenie do poprawy stanu ich zachowania

2

Wyeksponowanie poszczególnych zabytków oraz walorów krajobrazu kulturowego

3

Podejmowanie działań zwiększających atrakcyjność zabytków dla potrzeb społecznych, turystycznych i edukacyjnych oraz wspieranie inicjatyw sprzyjających wzrostowi środków finansowych na opiekę nad zabytkami

Kierunki działań dla realizacji powiatowego programu opieki nad zabytkami

1

Coroczna aktualizacja powiatowego planu ochrony zabytków na wypadek konfliktu zbrojnego i sytuacji kryzysowych

2

Prowadzenie prac konserwatorskich, restauratorskich i budowlanych przy obiektach zabytkowych nieruchomych będących własnością powiatu; zabezpieczenie i utrzymanie tych obiektów oraz ich otoczenia w jak najlepszym stanie; korzystanie z nich w sposób zapewniający trwale zachowanie ich wartości. Zapewnienie warunków do naukowego badania i dokumentowania obiektów zabytkowych

3

Dotacje celowe na sfinansowanie lub dofinansowanie prac konserwatorskich, restauratorskich lub budowlanych przy obiektach zabytkowych z terenu powiatu obornickiego wpisanych do rejestru zabytków nie stanowiących własności powiatu, w szczególności obiektów architektury i budownictwa, zabytków ruchomych i zabytków archeologicznych. Rady Powiatu Obornickiego w dniu 30 kwietnia 2015 roku podjęła uchwałę nr VII/43/15 w sprawie określenia zasad udzielenia dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków, która w dniu 28 listopada 2017 roku uchwałą Rady Powiatu Obornickiego nr XXXIX/215/17 została zmieniona.

4

Ustanawianie przez starostę na wniosek Wielkopolskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków społecznych opiekunów zabytków; cofanie ustanowienia społecznych opiekunów zabytków; prowadzenie listy społecznych opiekunów zabytków; wydawanie osobom fizycznym legitymacji społecznego opiekuna zabytków; wydawanie zaświadczeń osobom prawnym lub innym jednostkom organizacyjnym pełniącym funkcję społecznego opiekuna zabytków

5

Wydawanie przez starostę na wniosek Wielkopolskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków decyzji o zabezpieczeniu obiektów zabytkowych zagrożonych zniszczeniem lub uszkodzeniem w formie ustanowienia czasowego zajęcia do czasu usunięcia zagrożenia lub – o ile usunięcie zagrożenia nie jest możliwe – wywłaszczenie tych obiektów na wniosek Wielkopolskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków przez starostę na rzecz Skarbu Państwa lub gminy, na terenie której, położony jest ten obiekt

6

Umieszczanie przez starostę w uzgodnieniu z Wielkopolskim Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków na obiekcie zabytkowym nieruchomym wpisanym do rejestru zabytków znaku informującego o tym, iż obiekt ten podlega ochronie

7

Ochrona dziedzictwa kulturowego – obiekty nieruchome i archeologiczne

8

Współpraca z instytucjami i organizacjami działającymi na rzecz ochrony zasobów kulturowych i przyrodniczych oraz rozwoju turystyki w powiecie obornickim

Realizacja powiatowego programu opieki nad zabytkami

Stopień realizacji Programu Opieki nad Zabytkami Powiatu Obornickiego na lata 2019-2022 przedstawia poniższa tabela:

Kierunek działań	Realizacja
Coroczna aktualizacja powiatowego planu ochrony zabytków na wypadek konfliktu zbrojnego i sytuacji kryzysowych	Corocznie w terminie do dnia 31 marca każdego roku, według stanu na dzień 31 grudnia roku poprzedniego, aktualizacji poddany jest powiatowy plan ochrony zabytków na wypadek konfliktu zbrojnego i sytuacji kryzysowych
Prowadzenie prac konserwatorskich, restauratorskich i budowlanych przy obiektach zabytkowych nieruchomych będących własnością powiatu	W ramach możliwości finansowych, przez Powiat Obornicki prowadzone były roboty budowlane przy obiektach objętych ochroną konserwatorską, m.in. przy budynku Zespołu Szkół im. H. Cegielskiego w Rogoźnie (remont dachu, wymiana stolarki, przy budynku Liceum Ogólnokształcącego im. Stanisława Wyspiańskiego w Obornikach (remont dachu), przy budynku Powiatowego Urzędu Pracy w Obornikach (remont elewacji)
Dotacje celowe na sfinansowanie lub dofinansowanie prac konserwatorskich, restauratorskich lub budowlanych przy obiektach zabytkowych	Corocznie przyznawana jest dotacja zgodnie z uchwałą Rady Powiatu Obornickiego nr VII/43/15 z dnia 30 kwietnia 2015 r. w sprawie określenia zasad udzielenia dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków, zmieniona uchwałą Rady Powiatu Obornickiego nr XXXIX/215/17 z dnia 28 listopada 2017 r.
Ustanawianie przez starostę na wniosek Wielkopolskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków społecznych opiekunów zabytków	W okresie sprawozdawczym na wniosek Wielkopolskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków, Starosta Obornicki ustanowił jednego społecznego opiekuna zabytków

Realizacja powiatowego programu opieki nad zabytkami

Kierunek działań	Realizacja
Wydawanie przez starostę decyzji o zabezpieczeniu obiektów zabytkowych zagrożonych zniszczeniem lub uszkodzeniem	W okresie sprawozdawczym nie zaistniała konieczność wydania przez Starostę Obornickiego decyzji o zabezpieczeniu obiektów zabytkowych zagrożonych zniszczeniem lub uszkodzeniem w formie ustanowienia czasowego zajęcia do czasu usunięcia zagrożenia lub wywłaszczenie tych obiektów na rzecz Skarbu Państwa lub gminy, na terenie której, położony jest ten obiekt
Umieszczanie przez starostę na obiekcie zabytkowym nieruchomym wpisanym do rejestru zabytków znaku informującego	W okresie sprawozdawczym Starosta Obornicki nie umieszczał na obiekcie zabytkowym nieruchomym wpisanym do rejestru zabytków znaku informującego o tym, iż obiekt ten podlega ochronie.
Ochrona dziedzictwa kulturowego – obiekty nieruchome i archeologiczne	Respektowanie opinii i decyzji Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w wydawanych przez Starostę Obornickiego pozwoleniach na budowę w celu ochrony stanowisk archeologicznych i nawarstwień kulturowych. Wydawanie przez Starostę Obornickiego pozwoleń na budowę lub rozbiórkę obiektów budowlanych niewpisanych do rejestru zabytków, a ujętych w gminnej ewidencji zabytków, w uzgodnieniu z Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków.
Współpraca z instytucjami i organizacjami działającymi na rzecz ochrony zasobów kulturowych i przyrodniczych oraz rozwoju turystyki w powiecie obornickim	Współpraca z Biblioteką Publiczną Miasta i Gminy w Obornikach w programie z cyklu "OBORNICKIE SPOTKANIA Z ZABYTKAMI"

Realizacja dotacji celowych z budżetu Powiatu Obornickiego na sfinansowanie lub dofinansowanie prac konserwatorskich, restauratorskich lub budowlanych przy obiektach zabytkowych z terenu powiatu obornickiego wpisanych do rejestru zabytków

zgodnie z uchwałą Rady Powiatu Obornickiego nr VII/43/15 z dnia 30 kwietnia 2015 r. w sprawie określenia zasad udzielenia dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków, zmieniona uchwałą Rady Powiatu Obornickiego nr XXXIX/215/17 z dnia 28 listopada 2017 r.

Rok	Nazwa przedsięwzięcia	Dotacja
2019	Przeprowadzenie prac renowacyjnych w kościele parafialnym p.w. św. Józefa Oblubieńca NMP w Obornikach (renowacja drzwi drewnianych)	7 500,00 zł
	Wykonanie prac konserwatorskich, restauratorskich i robót budowlanych w kościele p.w. św. Krzyża w Obornikach - IV etap	20 000,00 zł
	Wykonanie prac konserwatorskich i restauratorskich w budynku plebanii przy kościele p.w. św. Stanisława Bp w Pruścach (wymiana stolarki okiennej)	18 750,00 zł
	Wykonanie prac konserwatorskich, restauratorskich i robót budowlanych w budynku kościoła ewangelickiego w Ryczywole (odbudowa zakrystii)	20 000,00 zł
	RAZEM	66 250,00 zł
2020	Wykonanie prac konserwatorskich, restauratorskich i robót budowlanych w kościele p.w. św. Krzyża w Obornikach - V etap	20 000,00 zł
2022	Wykonanie prac konserwatorskich, restauratorskich i robót budowlanych przy budynku plebani przy kościele p.w. św. Bartłomieja Apostoła w Objezierzu	20 000,00 zł
	RAZEM	106 250,00 zł

Podsumowanie

Założenia programowe Programu Opieki nad Zabytkami Powiatu Obornickiego na lata 2019-2022 były realizowane w wyniku działań prawnych, finansowych i programowych samorządu powiatowego wspólnie z posiadaczami i użytkownikami obiektów zabytkowych. Cykliczność podejmowanych działań pozwoliła na osiągnięcie zamierzonych efektów. W następnych latach planuje się dalsze wspieranie inicjatyw organizacji pozarządowych, zarządców oraz indywidualnych właścicieli zabytków w sferze opieki nad zabytkami. Wspierane będą również przedsięwzięcia konserwatorskie, restauratorskie lub budowlane przy obiektach zabytkowych, poprzez udzielenie dotacji, celem zachowania autentycznej substancji zabytkowej.

Realizacja Programu przyczyniła się do realizacji podstawowych zadań nałożonych na samorząd poprzez zachowanie jej dziedzictwa kulturowego. Realizacja Programu stała się też okazją do analizy i wyciągnięcia wniosków na przyszłość.

Należy zatem uznać, iż założone w dokumencie cele w latach 2019-2022 zostały osiągnięte.

Opracownie

Wydział Budownictwa i Środowiska, Referat Architektury i Budownictwa

Starostwo Powiatowe w Obornikach

ul. 11 Listopada 2a | (61) 29 73 100

www.powiatobornicki.pl | budownictwo@powiatobornicki.pl